

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΠΑΓΙΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Συγγραφέας: Ιωάννης Α. Μπάγιος
Τίτλος: Τεχνική και τακτική της χειροσφαίρισης

Κεντρική Διάθεση:
Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου Αθηνών
Πανεπιστημίου 30, τηλ.: 210-368 8194

Εκτύπωση και βιβλιοδεσία:
Τμήμα Τυπογραφείου, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Εξώφυλλο: Ματίνα Σταυροπούλου
Σκίτσα: Ταταράκης Ιάκωβος

Φωτογραφίες: Διονύσιος Διαμάντης

Πρώτη έκδοση: 2010

© Copyright 2020, ανατύπωση, Εκδόσεις Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Απαγορεύεται η κατά οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγή, δημοσίευση ή χρησιμοποίηση όλων ή μερών του βιβλίου αυτού, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη και του συγγραφέα.

ISBN: 978-960-466-219-7

Η ΤΕΧΝΙΚΗ

ΤΗΣ

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ

ΧΕΙΡΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ

Στη Μαρίνα, τον Αστέριο και τον Γαρούφαλο

Περιεχόμενα

Πρόλογος	15
Εισαγωγή	17

ΤΕΧΝΙΚΗ – ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

«ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ»

Ιστορικά στοιχεία	21
Η Χειροσφαίριση στην Ευρώπη	25
Τσεχοσλοβακία	25
Γερμανία	26
Δανία	28
Διεθνής εξέλιξη	29
Η εξέλιξη στην Ελλάδα	36
Εισαγωγικά παιχνίδια χειροσφαίρισης	41

ΤΕΧΝΙΚΗ – ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

«ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΑΙΚΤΗ ΓΗΠΕΔΟΥ – ΕΠΙΘΕΣΗ»

Βασική επιθετική θέση	55
Ενέργειες χωρίς μπάλα	57
Κράτημα μπάλας	62
Υποδοχή μπάλας	66
Μεταβίβαση μπάλας	72
Πάσες με το ένα χέρι	76
Βασική πάσα πάνω από τον ώμο	76
Πλάγια περιστροφική πάσα	79
Πάσα αιφνιδιασμού	81
Σκαστή πάσα	82
Πάσα με άλμα	83
Πάσες με τα δύο χέρια	84
Πάσα στήθους	84
Πάσα πάνω από το κεφάλι	84
Πάσα στο ύψος των ισχίων	85
Ειδικές πάσες	85
Πάσα πίσω από την πλάτη	85
Πάσα πίσω από το κεφάλι	86
Πάσα κάτω από τον αντίθετο ώμο	87

Πάσα κάτω από το αντίθετο πόδι	88
Άλλες πάσες	88
Ντρίπλα	110
Σουτ	118
Γενικά για τη ρίψη	118
Βιομηχανικά χαρακτηριστικά της ρίψης πάνω από τον ώμο ..	120
Παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητα της μπάλας	125
Ταξινόμηση των ρίψεων.....	135
Σουτ με στήριξη	139
Πάνω από τον ώμο	139
Κάτω από τον ώμο.....	146
Σουτ με άλμα	149
Κατακόρυφο	149
Σε μήκος	157
Από το κέντρο	158
Από πλάγια δέση	161
Σουτ με πτώση	165
Με στροφή και πτώση	167
Χωρίς στροφή	170
Με πλάγια κάμψη από το κέντρο	171
Άλλα είδη σουτ	176
Με πλάτη από το ύψος των ισχίων	176
Με πλάτη από το ύψος των ώμων	177
«Πλασέ»	178
«Φάλτσο»	178
«Εναέριο»	178
«Πέναλτι»	179
Προσποίηση	182
Γενικά για τις προσποιήσεις	182
Ταξινόμηση των προσποιήσεων	183
Χαρακτηριστικά των προσποιήσεων	184
Με απλή αλλαγή κατεύθυνσης	185
Με διπλή αλλαγή κατεύθυνσης	190
Με στροφή	190
Προσποίηση στην πάσα	191
Προσποίηση στο σουτ	194

ΤΕΧΝΙΚΗ – ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**«ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΑΙΚΤΗ ΓΗΠΕΔΟΥ – ΑΜΥΝΑ»**

Γενικά για την άμυνα	203
Ψυχοπνευματικές ικανότητες	203
Φυσικές ικανότητες	204
Τεχνικοτακτικές ικανότητες	206
Ταξινόμηση αμυντικών κινήσεων	206
Βασική αμυντική δέση	207
Μετακινήσεις	212
Τρέξιμο	212
Πλάγια μετακίνηση	213
Μπρος – πίσω κίνηση	215
Προσπονήσεις	218
Έλεγχος – μαρκάρισμα παίκτη	218
Ενεργητικό μαρκάρισμα	220
Μακρινή επιτήρηση	224
Παραμπόδιση επιθετικού παίκτη	224
Κλέψιμο μπάλας	227
Κατά την πάσα	228
Κατά την ντρίπλα	229
Κατά το σουτ	229
Μπλοκ	230
Ψηλό	231
Μεσαίο	233
Χαμηλό	234
Διπλό ή πολλαπλό	234
Διεκδίκηση μπάλας	236

ΤΕΧΝΙΚΗ – ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ**«ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΕΡΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑ»**

Γενικά για τον τερματοφύλακα	239
Τύποι τερματοφυλάκων	240
Χαρακτηριστικά τερματοφύλακα	243
Σωματικά και κινητικά χαρακτηριστικά	244
Ψυχικές και πνευματικές ικανότητες	249
Τεχνικά και τακτικά στοιχεία	250
Τεχνική του τερματοφύλακα	251
Βασικές θέσεις	252
Μετακινήσεις	257

Αποκρούσεις	260
Χαμηλά σουτ	264
Μεσαία σουτ	268
Ψηλά σουτ	273
Σουτ από πλάγια δέση	276
Πέναλτι	276
Τεχνική της βεντάλιας	277
Μπλονζόν	279

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ	281
-----------------------------	-----

ΤΑΚΤΙΚΗ – ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ «ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ»

Γενικά για την τακτική	297
Χαρακτηριστικά της τακτικής	299
Δομή της τακτικής	302
Κανόνες της τακτικής	303
Μορφές της τακτικής	304
Υποδιαιρέσεις της τακτικής	304
Ταξινόμηση της τακτικής	304

ΤΑΚΤΙΚΗ - ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ «ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΙΚΤΗ ΓΗΠΕΔΟΥ – ΑΜΥΝΑ»

Γενικά για την άμυνα	309
Αρχές της άμυνας	311
Αμυντικοί χώροι	314
ΑΤΟΜΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑΣ	317
Αμυντικές θέσεις	317
Πλάγιοι αμυντικοί παίκτες	318
Ενδιάμεσοι αμυντικοί παίκτες.....	319
Κεντρικοί αμυντικοί παίκτες	321
Πρωθημένοι επιθετικοί αμυντικοί παίκτες	322
Χώροι ευθύνης παικτών – τοποθέτηση	324
Αμυντική συμπεριφορά	327
Σε παίκτη χωρίς μπάλα	327
Σε παίκτη με μπάλα	328
Έναντι περιφερειακών παικτών	329
Έναντι πλάγιων επιθετικών παικτών	331

Έναντι παίκτη γραμμής	332
Παρεμβολή σώματος	334
Κλέψιμο μπάλας	335
Αποφυγή φράγματος	336
Αμυντικές προσποιήσεις	339
Κατεύθυνση κίνησης αμυντικού	339
Περιεχόμενο κίνησης αμυντικού	339
Βασικές αρχές της ατομικής άμυνας	340
ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑΣ	341
Μοίρασμα παικτών	341
Αλληλοκάλυψη	345
Παραλαβή – παράδοση	350
Αλλαγή παικτών	353
Σύνθετο μπλοκ	354
Αμυντικό τοίχος	355
Κλείσιμο διαδρόμων	357
Συνεργασία με τον τερματοφύλακα	358
ΟΜΑΔΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑΣ	360
Πρώτη φάση άμυνας	361
Αντιμετώπιση αιφνιδιασμού χωρίς αμυντικό	362
Αντιμετώπιση αιφνιδιασμού με λιγότερους αμυντικούς.....	362
Αντιμετώπιση αιφνιδιασμού με ισάριθμους αντιπάλους	364
Δεύτερη φάση άμυνας	367
Τρίτη φάση άμυνας	373
Τέταρτη φάση άμυνας	374
Άμυνα ζώνης	376
Ζώνη 6:0	379
Αντιμετώπιση επίθεσης με έναν παίκτη γραμμής	384
Αντιμετώπιση επίθεσης με δύο παίκτες γραμμής.....	387
Αντιμετώπιση φράγματος	388
Αντιμετώπιση διασταύρωσης	389
Αντιμετώπιση “κοψίματος” πλάγιου επιθετικού	390
Αντιμετώπιση “κοψίματος” ενδιάμεσου επιθετικού	391
Αντιμετώπιση “κοψίματος” κεντρικού επιθετικού	392
Ζώνη 5:1	406
Αντιμετώπιση επίθεσης με έναν παίκτη γραμμής	412
Αντιμετώπιση επίθεσης με δύο παίκτες γραμμής	415
Αντιμετώπιση φράγματος	416
Αντιμετώπιση διασταύρωσης	416

Αντιμετώπιση “κοψίματος” επιθετικού	417
Ζώνη 4:2	421
Κινήσεις της ζώνης	424
Ζώνη 3:2:1	426
Αντιμετώπιση επίθεσης με έναν παίκτη γραμμής	434
Αντιμετώπιση επίθεσης με δύο παίκτες γραμμής	437
Αντιμετώπιση διασταύρωσης	439
Αντιμετώπιση “κοψίματος” επιθετικού	441
Καταστάσεις για κλέψιμο μπάλας	441
Ζώνη 1:5	454
Ζώνη 3:3	455
Προσωπική άμυνα	456
Σε όλο το γήπεδο	459
Στο μισό γήπεδο	460
Στην περιοχή τέρματος	461
Σύνθετη άμυνα	462
5+1	464
4+2	465
4:1+1	466
+2:4	466
+1:4+1	467
Ειδικές καταστάσεις άμυνας	468
Με λιγότερους παίκτες	468
Με περισσότερους παίκτες	469
Αντιμετώπιση ελεύθερης ρίψης	471
Πέναλτι	473
Εναρκτήρια ρίψη	473
Πλάγια ρίψη	473
Γωνιαία ρίψη	474

ΤΑΚΤΙΚΗ – ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

«ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΑΙΚΤΗ ΓΗΠΕΔΟΥ – ΕΠΙΘΕΣΗ»

Γενικά για την επίθεση	479
Αρχές της επίθεσης	481
Ταξινόμηση επιθετικής τακτικής	484
ΑΤΟΜΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗΣ	485
Επιθετικές θέσεις	486
Πλάγιοι επιθετικοί παίκτες	486
Ενδιάμεσοι επιθετικοί παίκτες	488

Κεντρικός επιθετικός παίκτης	489
Παίκτης γραμμής	491
Υποδοχή και πάσα	493
Ντρίπλα	494
Σουτ	495
Προσποίηση	499
Μπρος – πίσω κίνηση	501
Διείσδυση	502
Ξεμαρκάρισμα	503
ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗΣ	504
Διπλή πάσα	504
Διασταύρωση	507
Φράγμα	513
Φράγμα – αποδέσμευση	518
ΟΜΑΔΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗΣ	523
Γενικά για τον αιφνιδιασμό	524
Τρόποι ανάπτυξης αιφνιδιασμού	525
Πρώτη φάση επίθεσης	533
Ανάκτηση μπάλας	533
Έναρξη αιφνιδιασμού	534
Μεταφορά μπάλας	536
Τελείωμα αιφνιδιασμού	538
Δεύτερη φάση επίθεσης	540
Τρίτη φάση επίθεσης	556
Επιθετικός σχηματισμός 5:1	558
Επιθετικός σχηματισμός 4:2	560
Τέταρτη φάση επίθεσης	561
Παιγνίδι θέσεων	562
Πλάγιοι επιθετικοί παίκτες	564
Περιφερειακοί παίκτες	570
Παίκτες γραμμής	578
Παιγνίδι με αλλαγές θέσεων	587
Ειδικές καταστάσεις επίθεσης	590
Επίθεση με λιγότερους παίκτες	590
Επίθεση με περισσότερους παίκτες	592
Ελεύθερη ρίψη 9 μέτρων.....	594
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗΣ	597